

Verf. Quintò animadvertendum.

- 6 Si quis egerit ad rem sibi generaliter obligatam, contra possessorem, qui creditor hypothecarius non sit, non repellatur exceptione ex dict. l. 2. quod prius non fecerit excussione in speciali hypotheca; hoc enim solis creditoribus indultum est, quod ut exorbitans ad alios extendi non debet. Ita docent, ac sentiunt Pat. Molin. sup. Gregor. Lop. dict. gloss. 9. Castill. num. 25. Trentacinq. num. 7. Negulant. dict. num. 51. verf. Et per hoc infert, Guttier. num. 14. Molin. dict. cap. 7. n. 22. Surd. n. 11. Tusch. lit. H. concl. 117. num. 5. Sed dissentit Merlin. num. 25. & 26. videndus. Licet autem tertius possessor non gaudeat beneficio dictæ legis 2. aliunde tamen de excussione non facta opponere poterit; nam creditor ut tertium hypothecaria conveniat, excutere debet non solum res specialiter obligatas, sed etiam omnia debitoris bona, ut in specie notant Merlin. n. 14. Guttier. n. 15. Surd. n. 14.

Verf. Sextò à proximo intellectu.

- 7 Imperialis sancio dictæ legis 2. non vindicat sibi locum agente creditore adversus debitorem, aut hæredem ejus, qui omnia speciali hypotheca venire permittitur ad alia bona generaliter obligata, quæ penes illos sunt. Pat. Molin. loc. cit. Surd. n. 10. Pacific. sup. dict. cap. 3. num. 83. Costa de remed. subsidiar. rem. 11. num. 7. Tusch. num. 10. Merlin. num. 17. Guttier. n. 15. Trentac. n. 8. Molin. d. n. 22. Castill. n. 23.

Ibi: Ac tandem poterit creditor.

- 8 Creditor agit in solidum contra quemlibet ex hæredibus debitoris, qui vel unicam rem ex obligatis possederit. Trentacinq. & Guttier ubi proximè.

Verf. Septimò constat.

- 9 Si prior creditor solam generalem habuerit hypothecam, qua continerentur plura bona, quam posteriori obligatione, vel quia debitor interim illa alienarat, vel alia de causa, anterior creditor agens contra bona secundo creditori obnoxia, repellit nequibit, nec cogetur excutere alia bona, quæ sibi tantum sunt obligata, cessante constitutione dictæ legis 2. quæ ut prædiximus, suos terminos egredi non potest, de quo fusc Merlin. de pignor. lib. 4. quest. 21. à n. 14. ad 25. Pat. Molin. de just. & jur. disput. 536. num. 35. Negulant. de pignor. part. 5. memb. 2. num. 51. verf. Sed dubitatur. Trentacinq. variar. lib. 3. tit. de pignorib. resol. 5. num. 9. Guttier. conf. 50. num. 16. Molin. de primogen. lib. 4. cap. 7. n. 28. Tusch. lit. H. concl. 117. n. 11.

- 10 Quæritur an dicta lex 2. procedat hac in specie: Quidam habet bona majoratus cum facultate regia, nonnulla specialiter, & cætera possessoris generaliter obligata; hic postea cum alio contrahens solum bona obligavit libera: dubitatur utrum antiquior creditor, non excussis bonis majoratus, ad libera agere valeat in præjudicium posterioris, qui hæc duntaxat habet obligata? Molin. quem nonnulli sectantur dict.

cap. 7. à num. 17. negativam tueretur ex decis. dict. l. 2. Sed contrariam probant Pat. Molin. supra, disput. 653. num. 6. cum seqq. Castill. controverf. lib. 4. cap. 26. ex num. 29. quæ sententia ut verior, ac receptor approbatur per Addition. ad Mo in. sub. dict. cap. 7. ubi pro utraque parte laudat Interpretes. Sic non esse locum Imperiali constitutioni in præmissa casu, tenendum est, atque ita priorem creditorem, non facta excussione in bonis vinculis, adversus libera agere posse deciditur, de quo deliberandum ait Molin. num. 31.

Ad Num. 3.

Creditor antiquior ex causa dotis subjicitur dispositioni dictæ legis 2. sicut cæteri, ita ut omnia excussione specialis hypothecæ, bona generaliter obligata persequi non possit, si id posterior creditor etiam non privilegiatus opposuerit Tusch. sup. num. 3. Castill. num. 27. Trentacinq. num. 5. Guttier. num. 71. cum seqq. Merlin. n. 9. & 34. Costa de remed. subsidiar. remed. 11. num. 2. Surd. decis. 44. num. 5. Caroc. de excussione. part. 2. quest. 65. num. 18. Nolin. d. cap. 7. n. 21. verf. Hoc autem.

Hæc conclusio ampliatur etiam si dictum sit, quod specialis hypotheca adhibebatur pro tutiore dotis cautione. Costa n. 3. & 4. Surd. conf. 495. num. 9. Sed contrarium sustinet Merlin. disputans à num. 36. non tamen ita movent ejus fundamenta, ut à communi recedamus. Utrum pro dote agi possit absque excussione in tertium possidentem, disputat Merlin. sup. lib. 5. quest. 69. à num. 33.

Verf. Nonò est præterea.

Quoad æquitatem dictæ legis 2. nihil interest, quod prior creditor habeat in re nominatim obligata solum specialem hypothecam, non generalem, quæ cætera debitoris bona tenentur: est de mente omnium, ac expressum observat Guttier. num. 13.

Verf. Decimò fortassis.

Ubi celebratur contractus cum speciali, ac generali obligatione, solet adjici clausula, quod generalis non deroget speciali; nec è contra: inde quæritur, an postea eà clausula, cesset dispositio dictæ legis 2. & possit anterior creditor, renuente posteriore, uti generali hypotheca in aliis debitoris bonis, non excussa re specialiter obligata? Cui quæstioni subdubius D. Covar. respondet, asserens difficile in praxi affirmativam opinionem à se admittendam. Nihilominus ex communi, ac receptissima opinione præfata clausula sic usurpatur, ut effectum producat agendi ad res generaliter obligatas absque excussione specialis hypothecæ, ut pluribus laudatis tenent Tusch. num. 12. Guttier. num. 20. Gait. de credit. cap. 4. n. 1545. Trentacinq. n. 6. Ozasch. decis. 158. num. 7. Merlin. n. 49. Franch. decis. 5. Costa sup. num. 5. Caroc. n. 20. Mynfinger. observat. 94. num. 8. cent. 6. & alii, quos refert Castill. n. 34. Alia quæ spectant ad interpretationem dictæ legis 2. abundè tradit præ cæteris Merlin. dict. quest. 21. per tot. & plures ex neotericis recenset.

Ad

Ad Num. 4.

- 15 Quoties creditor per hypothecariam rem avocatur à tertio possessore, nullatenus impediri potest, ne per distractionem pignoris debitum illico consequatur, quo postulante ad subhastationem proceditur, citato possessore, ut si voluerit, offerens quod debetur, rem recuperet, nec terminus de stylo assignatur, sed intra dilaciones proclamatum, & additionis lito jure uti potest. Molin. de primogen. lib. 4. cap. 5. num. 8. Cur. Philippic. part. 2. lib. 2. cap. 13. in fin.

Ibi: Est tamen juris aperitissimi.

- 16 Creditor non compellitur divisionem debitæ quantitatis admittere, ut probat lex Tutor 41. §. Lucius, de usur. cui opponitur lex Quidam 21. si cert. petat. de quarum conciliatione agit Accursus ibi, Ant. Fab. in ration. ad d. l. Quidam, Cujac. in lib. 48. Digest. Salvi Juliani, ad d. l. Quidam, Pichard. in §. Si finium, in appendic. ad tit. de offi. judic. cap. 7. num. 82. videndus à n. 75. ubi disputat, ac cum pluribus resolvit, creditorem non teneri ad recipiendam partem ejus, quod sibi debetur, & ita præter jam laudatos observant Anton. Gom. variar. lib. 2. cap. 10. num. 5. Leotard. de usur. quest. 67. n. 31. Fachin. controverf. lib. 10. cap. 59. quod fallit libertatis favore, l. Cum hæres 4. §. Item si decem, de statuliber. Ant. Fab. sup.

Ibi: Secunda ratio hanc sententiam.

- De natura contractus distractio pignoris, nisi debitum exolvatur, competit creditori, l. Si coram venerit 4. de pignorat. act. atque ut procurator domini debitoris, l. Creditori 9. de nov. oper. nunciat. per traditionem dominium, quod non habet, transfert in emptorem. Merlin. de pignor. lib. 4. quest. 95. Pat. Molin. sup. disp. 538. num. 4. apud quos quando, & quomodo creditor ad venditionem debeat pervenire. Consule etiam Gregor. Lop. in l. 42. gloss. 3. tit. 13. part. 5. Imò pactum de non distrahendo per creditorem pignore, non valet, ut alienationem omninò impediatur, sed ut trina denuntiatio præcedat. Pat. Molin. num. 5. Merlin. num. 11. Negulant. de pignor. part. 6. memb. 1. num. 3. Quid jure nostro Regio observandum in venditione pignoris, habetur in d. l. 42. Partit. ubi Greg. Lop. Molin. n. 4.

Ibi: Tertio, cum hic creditor.

- 18 Creditore agente hypothecaria, jus offerendi possessor habet, solutoque debito liberatur, etiam si mala fide possideat, l. Paulus 12. §. 1. ff. quib. mod. pign. vel hypothec. solvit, ibi: Si qualiscunque possessor offerre velit, neque enim quæri debet de jure possessoris, cum jus petitoris removeatur, soluto pignore. Merlin. d. lib. 4. quest. 65. num. 1. & 2. Negulant. sup. part. 4. memb. 3. num. 25. in fin. Menoch. de adipisc. remed. 3. num. 181. & 182. Afflic. decis. 259. num. 2. & 3. & ibi Vrsil. n. 3. qui refert aliud sensisse Baldum de injusto possessore.

D. de Faria Novæ Addit. ad Covar.

SUMMARIUM.

- 1 Societas quid sit.
- 2 Societas in universalem, & particularem dividitur, & quomodo in utroque bona collocata ipso jure communicentur inter socios.
- 3 Quid de bonis quæsitis post contractam universalem societatem quoad communicationem, & utrum sub societate bonorum omnium contineantur futura?
- 4 Quid jure nostro regio stabilitum habeatur circa eandem communicationem.
- 5 In societate conjugali bonorum omnium ex statuto bona viri & uxoris tempore contracti matrimonii quoad dominium, & possessionem communicantur.
- 6 Quid de bonis acquisitis matrimonio constanter?
- 7 Bonorum societate inter conjuges contracta, quod unus proprio nomine acquirit, non communicatur alteri absque traditione, quod controversum est apud nostrates, & n. 8.
- 8 Vir apud nos acquisita constante matrimonio potest etiam invita uxore, alienare, quanquam ipsa ex parte sit domina.
- 9 De societate lucris, ac quæstus, quæ in Hispania per matrimonium contrahitur.
- 10 Dos aut donatio propter nuptias per patrem, seu matrem promissa, quibus ex bonis de jure regio solvi debeat.
- 11 Quid si soluto matrimonio pater dotem, aut donationem propter nuptias promiserit, & num. 13.
- 12 Si maritus consistente matrimonio officium publicum comparaverit, quando & quomodo quoad estimationem uxori debeat communicari, & n. 15.
- 13 Quod jus acquirat uxor in patronatu Ecclesiastico, quod maritus constante matrimonio, pecunia dispendio comparavit.
- 14 Officia publica, quæ facultate regia, quæ facillè concedi solet, vendi possunt, alienabilia censentur, ac pretio estimabilia.
- 15 Officiorum, quæ vendi possunt, facultate Principis impetrata, liberis in legitimam impuratur estimatio, & fieri debet juxta tempus, quo parens moritur. Idem dicendum de officiis transmissibilibus ad hæredes, etsi nullatenus possint alienari.
- 16 Apud nos ex conjugali societate communicatur uxori pretium officii publici inalienabilis, si ad hæredem mariti transmitti possit.
- 17 Munera publica utrum expediat, & liceat pro pretio conferre?
- 18 Quid in nostris Occidentalibus Indiis observetur.
- 19 De militibus Romanorum, remissive.
- 20 Quæstio singularis discutienda proponitur, casusque refertur.
- 21 Prior dos proponitur posteriori, exceptis bonis extantibus uxoris secunde.
- 22 Si vinco vincem te, à fortiori vincam te, ibid.
- 23 Agentibus de damno vitando magis favendum, quam de lucro captando certantibus.
- 24 Capitale, & lucra societatis ejusdem sunt nature, & de illis pariformiter debet judicari.

T 2 27 Pro

- 27 *Probat*, non quæri dominium uxori bonorum, quæ constante matrimonio lucratur, de jure Regio.
- Maritus potest solvere dotem prioris consortis ex bonis superlucratis durante secundo matrimonio*, ibid.
- Resolutio questionis juxta communem, & in praxi receptam sententiam*, ibid.
- 28 *Pro contraria adducitur primum fundamentum; nam pro prima dote nulla in secundam uxorem quoad lucra actio potest competere.*
- 29 *Uxor sicut retinet bona dotalia, quæ extant, agentibus heredibus ad dotem primam, ita nec super bonis lucratis molestari poterit.*
- 30 *Uxor non tenetur ex bonis superlucratis solvere debita, quibus vir ante matrimonium erat affectus.*
- 31 *Bona societatis conventionalis non sunt obnoxia creditoribus, qui ante illam cum aliquo ex sociis contraxerunt: quod & in societate conjugali procedere debet.*
- Qui jure domini agit, cunctos creditores cujusque privilegii, & qualitatis superat*, ibid.
- 32 *Hypotheca affici non potest quod nunquam fuit in bonis debitoris, ideo lucra secundi conjugii, quatenus ad uxorem pertinent, non subjiciuntur actioni dotali ex primo matrimonio.*
- 33 *Iniquum est, quod mulier privetur lucris nuptialibus, ut dos prioris conjugis persolvatur.*
- 34 *Vidua afflicta ob mariti, & dotis jacturam subveniendum lucrorum commodo, ne multipliciter gravetur.*
- 35 *Probat, ac sustinetur, non esse solvendam dotem prioris consortis ex bonis superlucratis secundo constante matrimonio, pro parte quæ secunda uxori jure Regio debetur.*
- 36 *Respondetur ad primum argumentum communis opinionis.*
- 37 *Respondetur ad secundum, & reliqua, & num. seqq.*

CAPUT XIX.

Societas conventionalis est contractus quidam ex nominatis, juris gentium, bonæ fidei, ultrò, citroque obligatorius, qui consensu perficitur, Anton. Gom. *variar. lib. 2. cap. 5. num. 1.* Tusch. *lit. 5. concl. 279. n. 6.* Mantic. *de tacit. & ambig. convent. lib. 6. tit. 1. ex n. 15.* Vvesembec. *paratit. ad tit. ff. pro socio, Petr. Greg. Syntagmar. lib. 27. cap. 4. num. 7.* Societas definitur in l. 1. tit. 10. part. 5. & ab Interpretibus variè describitur, ut videre est apud Mantic. n. 16. cum seqq. Ofsuald. *lib. 13. cap. 15.* Gregor. Lop. *in d. l. 1. gloss. 1.* Pichard. *num. 3.* Communiter à Theologis definitur, quod est contractus, seu conventio duorum pluriumve contribuendi ad commune lucrum, vel usum. Molin. *de just. & jur. disput. 411. num. 1.* Lessius *cod. tract. lib. 2. cap. 25. num. 1.* quam definitionem explicuit uterque.

Ad Num. 1.

Societas contrahitur aut omnium bonorum aut certæ partis pro aliqua negotiatione, l. *Societas 5. Pro socio, l. 3. tit. 10. part. 5.* Anton. Gom. *num. 2.* Molin. *disp. 412. num. 1. & 2.* Pichard. *in princip. num. 1. & 4. Inst. de societ. In universali ex conventionem societate bona contrahentium communicantur, quæ tempore contractus habent,*

dominiumque, ac possessio legis ministerio absque traditione invicem transferuntur, ut cum D. Covar. docent Molin. *disp. 411. num. 5.* Lessius *num. 3.* Cujac. *in paratit. ad tit. C. pro socio, Ant. Fab. in rational. ad l. 2. ff. eod. Tusch. sup. concl. 283. n. 1. & 3.* Pichard. *num. 9.* Anton. Gom. *num. 3.* *vers. Item quero, Matienz. in l. 2. gloss. 3. num. 6. tit. 9. lib. 5. Recop. Donell lib. 13. cap. 16. Mantic. dict. lib. 6. tit. 15. num. 2.* Guttier. *Practicar. lib. 2. cap. 118. num. 2.* quod utique obtinet in quavis particulari societate quoad illa, quæ juxta legem contractus socii conferunt, si convenerit, ut capitale commune fiat. Molina, & Lessius *ubi proxime*, Ant. Gom. *d. vers. Item quero, & in l. 50. Taur. n. 76.*

Ibi: In his tamen bonis.

Inita universali bonorum societate, quod unus ex sociis postea acquirit, non communicatur aliis nec quoad dominium, nec quoad possessionem, nisi intercedente traditione. Ant. Gom. *Ant. Fab. Tusch. Donell. ubi proxime*: quod ita verum est, si proprio nomine socius emerit, aut aliter quicquam comparaverit; nam si nomine societatis contrahat, quod per contractum quæserit, absque traditione etiam quoad possessionem sociis communicabitur: sed & proprio nomine acquisitum, judicio societatis socium communicare iudex compelleret. Ita post D. Covar. Molina, Lessius, Mantic. *ubi nuper, Matienz. num. 8.* Pichard. *n. 11.* Guttier. *loc. cit.* Societas autem bonorum omnium simpliciter contracta complectitur etiam futura. Mantic. *d. tit. 25. n. 5.* Gregor. Lop. *in l. 3. gloss. 2. tit. 10. part. 5.* Molin. *disp. 412. num. 1.* Pichard. *sup. num. 8.* Ant. Gom. *d. cap. 5. n. 3.* Morquech. *de divis. bonor. lib. 2. cap. 2. n. 3.* atque probatur ex l. *Si societatem 73. pro socio.* Ast si præsentium bonorum mentio fiat, futura intelliguntur exclusa à societate. Morquech. *n. 4.*

Ibi: Nisi dixeris id lege Regia.

Jure nostro regio sublata est differentia, de qua supra, inter bona præsentia, & futura quoad acquisitionem domini, & possessionis inter socios bonorum omnium, exclusaque est distinctio communis de adquirente socio nomine proprio, aut societatis, nam indistinctè statutum est, ut absque traditione etiam bona futura communicentur, l. *47. tit. 28. part. 3.* ubi Greg. Lop. *gloss. ult. l. 6. tit. 10. part. 5.* observant Molin. *disp. 411. num. 7.* Ant. Gom. *n. 3. in fin.* Guttier. *d. cap. 118. num. 5.* Matienz. *sup. n. 9.* Cur. Philipica *part. 2. lib. 1. cap. 3. n. 7.* Pichard. *sup. n. 11.*

Ibi: Ex quibus quantum ad matrimonii.

Quoties ex lege, aut consuetudine regionis per matrimonium societas omnium bonorum inter consortes contrahitur, quæcunque vir, vel uxor abet, perfecto matrimonio, vel consummato, prout sit statutum, absque traditione quoad dominium, ac possessionem communicantur Molina *disp. 422. num. 3.* ubi de Lusitania, Pichard. *in rubric. num. 7. Inst. de societ. Matienz. d. gloss. 3. num. 10.*

Ad Num. 2.

Bona quæ sita nomine conjugalis societatis, seu viri, & uxoris, matrimonio constante, etiam de jure communi utrique consorti communicantur absque traditione, per domini, & possessionis translationem. Mathienz. *n. 11.* Guttier. *d. cap. 118. num. 2.* Tell. Fern. *in l. 16. Taur. num. 11.* Verumtamen jure Pontificio, ac Cæsareo nulla inter virum, & uxorem inita societas quoad bona intelligitur. Molin. *n. 2.* Pichard. *n. 8.* Mathienz. *in d. l. 2. gloss. 1. num. 2.* Guttier. *num. 6.* Tell. Fernand. *num. 12.*

Ibi: Tertio deducitur in eadem specie.

Ubi maritus nomine proprio aliquid comparavit, jure communi inspecto, quanquam ex conventionem, vel statuto ipsum pro parte uxori debeat communicari, opus erit traditione, ut dominium ac possessionem nanciscatur: quod convenit traditis supra, *n. 3.* & tenet Mathienz. *d. gloss. 3. num. 22.* sed aliud ex nostratibus non paucis, scripsit Amat. *forens. resol. 13. n. 29.*

Ibi: Quarto ex præmissis constat.

Præcedens resolutio de Jure Cæsareo procedit; nostro tamen Regio controversum est, an dominium, ac possessio bonorum, quæ maritus proprio nomine querit, statim absque aliqua traditione in uxorem pro parte transferatur intuitu societatis lucris, & quæstus, quæ apud nos per matrimonium tacitè contrahitur, l. *2. tit. 9. lib. 5. Recopilat.* Qua in questione traditionem non desiderari, sed illicò mulieri acquisita per virum communicari, docent Gregor. Lop. *in l. 55. gloss. 2. vers. Mihi vero, tit. 5. f. 5.* Anton. Gom. *in l. 50. Tauri, num. 76.* Guttier. *d. q. 118. n. 4.* Mathienz. *in d. gloss. 3. num. 2.* cum seqq. Valenzuela *conf. 13. n. 6.* Parlador. *quotidianar. lib. 2. cap. 5.* Ayora *de partitionib. p. 2. q. 41. n. 44.* Azeved. *in d. l. 2. Recop. num. 17.* Amat. cum plurimis *ubi proxime*, Petr. Barbosa *in l. 1. part. 1. n. 37. ff. solut. matr. Avend. de censib. cap. 75. num. 5.* Garcia *de conjugal. acquas. num. 188.* & alii apud Hermosillam *in l. 55. gloss. 2. num. 25. tit. 5. p. 5.* qui & contra sentientes refert, *num. 23.* Illi communi opinioni assentitur D. Covar. *hic.*

Ibi: Non oberit, quod lege Regia.

Jure nostro Regio facultas libera disponendi de rebus matrimonio subsistente quæstus, marito conceditur, etiam incia, aut renuente consorte, l. *5. tit. 9. lib. 5. Recopil. Molin. de just. & jure, disp. 275. n. 7.* Anton. Gom. *in l. 50. Tauri, n. 72. in fin.* Azeved. *in d. l. 5. num. 6.* Mathienz. *ibi, gloss. 6. num. 2.* quod ampliant ipsi, ut maritus donare valeat, & ad pravos ulus ludi, aut turpitudinis dilapidare, modò uxoris fraudandæ animus non, probetur. Ex qua constitutione deduci possent contra communem nostratum resolutionem, quod dominium non quæritur uxori jure ipso quoad acquisita constante matrimonio, quia marito non liceret alienare, ipsa non consentiente, ex regula legis *Id quod nostrum 11. de reg. jur.* quæ procedit & in eo, qui ex parte dominus est, ut ibi notat Accursius. Sed responderetur dominium

quæri uxori revocabiliter, seu in habitu, ita ut viro alienante, ipsa sine facto proprio amittat quod etiam sine facto quæsitum, ex lege utrumque apud nos disponente.

Vers. Ex his plura deduci poterunt.

Hæc quæ D. Covar. omissa facit, aliunde ministrant neoterici jam laudati: illud duntaxat adnotare placet, quod societas, quæ ex legibus regis per nuptias contrahitur, omnium bonorum non est, sed quæstus, ac lucris. Gregor. Lop. *in l. 55. gloss. 2. col. 3. in princ. tit. 5. part. 5.* Guttier. *Practic. lib. 2. q. 118. num. 7.* Mathienz. *in l. 3. gloss. 1. num. 3. tit. 9. lib. 5. Recop. Garcia de expens. cap. 13. num. 13.* Hermos. *in d. l. 55. gloss. 2. n. 26.* Imò non omne lucrum communicatur inter conjuges, velut hæreditas, donata, & alia de quibus *in l. 3. & 5. tit. 9. lib. 5. Recopil. ubi Mathienz. & Azeved. Anton. Gom. in l. 50. Tauri, n. 72.* fructus verò ex quibuslibet bonis communicantur, *d. l. 5. Recop. cujus Interpretes id observant.*

Ad Num. 3.

Dos, aut donatio propter nuptias promissa ab utroque parente, ex bonis superlucratis matrimonio constante solvi debet: quod si ea non existant, vel non sufficiant, suppleendum erit de substantia mariti & uxoris pro æquis portionibus: sed si pater solus sponderit, de acquæstu conjugali deduci dos, seu donatio debet, quo deficiente, promissor de proprio patrimonio integrè satisfaciatur, l. *8. tit. 9. lib. 5. Recop. deducta ex l. 53. Tauri, de qua Molin. disp. 424. num. 8.* Anton. Gom. *in d. l. 53. num. 24. vers. Item etiam, Greg. Lop. in l. 6. gloss. 1. tit. 10. p. 1.* Mathienz. *in l. 3. gloss. 7. num. 7. tit. 9. lib. 5. Recop. Azeved. in d. l. 8. n. 6.* Ayora *de partitionib. part. 2. q. 40. n. 40.* Garcia *de conjugal. acquas. num. 150.* Bæza *de non melior. dot. ratione filiar. cap. 11. n. 126.* Idem juris erit si mater sola dotem constituat. Anton. Gom. *sup. vers. Secunda ratio, Bæza num. 23.* Mathienz. *ubi proxime.* Opus tamen erit, quod accedat mariti licentia, cum de jure nostro absque illa nec contrahere, nec quasi contrahere uxori permittatur, l. *55. Tauri, quæ est lex 2. tit. 3. lib. 5. Recop. observant Ant. Gom. & Bæza.* Hæc ampliantur quanquam patens rem propriam dederit in dotem; nam ex bonis multiplicatis deducet æstimationem, ut disputans resolvit Ayora *n. 42. & 43.* cui adstipulatur, quod parens, dum rem suam tradit, non censetur renunciare dispositioni dictæ legis 53. Tauri, sed juri repetendi pretium ex bonis communibus acquisitis, si extent; cum nemo præsumatur proprium jactare patrimonium, l. *Cum de indebito 25. de probat. l. 6. tit. 14. part. 3.* Barbosa cum pluribus *axiom. 112.* & ita in dubio credendum, nisi appareat quod dotans intendit de propria substantia liberalitatem erga liberos exercere, ut ait Ayora.

Vers. Ex quo infertur.

Si pater etiam matrimonio soluto, liberis ex eo dotem, aut donationem propter nuptias contulerit, eam non ex propriis bonis tantum præstabit, sed ex communibus eodem matrimonio durante acquisitis, juxta legem Regiam, quam ad hunc casum cum nostro Præfide extendunt Guttier.